

3

Jet

În piața dintre Blocurile Cause se aflau șaisprezece martori când Sportcoat și-a semnat condamnarea la moarte: un Martor al lui Iehova care oprea trecătorii, trei mame cu copii în cărucior, doamna Izi de la Societatea pentru Suveranitatea Portorică, un polițist sub acoperire, șapte cumpărători de droguri și trei enoriași de la Biserica Five Ends, care împărțeau fluturași anunțând slujba de Ziua Prietenilor și a Familiei, când urma să aibă loc prima predică a diaconului Sportcoat însuși. Niciunul dintre ei nu le-a suflat o vorbă despre incident polițiștilor, nici măcar polițistul sub acoperire, un detectiv de douăzeci și doi de ani de la Secția Șaptezeci și Șase, pe nume Jethro „Jet“ Hardman, primul detectiv de culoare din istoria Blocurilor Cause.

Jet îl urmărea pe Deems Clemens de șapte luni. Era prima lui misiune sub acoperire, iar lucrurile pe care le aflate îl tulburaseră mult. Clemens, după cum a descoperit Jet, era doar ultima verigă dintr-o rețea de traficanți care urca în lanțul trofic până la Joe Peck, un nume important în lumea interlopă italiană din Brooklyn, al cărui cartel violent le dădea fiori reci pe șira spinării tuturor polițiștilor de patrulă din secția lui Jet care țineau la viața lor. Peck avea pile — la secție, la primăria din Brooklyn și în familia mafiotă Gorvino, niște indivizi care erau în stare să ceară gâtul unui polițist dintr-o

nimica toată și să scape basma curată. Pe Jet îl prevenise despre Peck fostul lui coleg de echipă, un sergent irlandez mai în vârstă pe care-l chema Kevin „Potts“ Mullen, un polițist cinstit întors în secție de curând după ce fusese exilat în Queens pentru groaznicul obicei de a vrea cu adevărat să-i vâre pe infractori la pârnaie. Potts, fost detectiv retrogradat pe postul de polițist de patrulă, trecuse pe la secție într-o după-amiază ca să vadă ce mai face fostul său elev, despre care aflase că se oferise voluntar să lucreze sub acoperire la Blocurile Cause.

— Ce rost are să-ți riști pielea? l-a întrebat Potts.

— Sunt un pionier, Potts, i-a zis Jet mândru. Îmi place să fiu primul. Am fost primul negru care a cântat la trombon în școala mea primară, Școala Publică nr. 29. Apoi primul negru din Gimnaziul nr. 219 care a intrat în clubul de matematică. Acum sunt primul detectiv de culoare din cartier. E-o lume nouă, Potts. Sunt un deschizător de drumuri.

— Ba ești un idiot, a spus Potts.

Stăteau de vorbă în fața Secției Șaptezeci și Șase. Potts, în uniformă de sergent, se sprijinea de bara de protecție a mașinii de patrulare și clătina din cap.

— Las-o baltă, a zis el. Nu știi în ce te-ai băgat.

— Tocmai ce-am început, Potts. Nu-i stres.

— Nu-i de nasul tău.

— Sunt niște fleacuri, Potts. Escrocherii. Bijuterii. Spargerii. Un pic de narcotice.

— Un pic? Ce acoperire ai?

— O să fiu un îngrijitor căruia îi plac drogurile. Primul îngrijitor de culoare din Blocurile Cause sub douăzeci și trei de ani!

— E vorba de droguri aici, a zis Potts, clătînând din cap.

— Și ce dacă?

— Gândește-te la un cal, a continuat Potts. Acum gândește-te la o muscă pe spinarea calului. Ăla ești tu.

— E o șansă pentru mine, Potts. Poliția are nevoie de negri sub acoperire.

— Așa te-a convins locotenentul?

— Vorbele lui întocmai. De ce mă sâcâi, omule? Și tu ai lucrat sub acoperire.

— Asta a fost acum douăzeci de ani.

Potts a oftat. Îi era foame. Se făcuse aproape ora prânzului și avea poftă de o tocană de miel sau de o tocană de porc cu cartofi, iar după cartofi era de-a dreptul înnebunit. De-acolo i se și trăgea porecla — bunică-sa i-o dăduse, pentru că atunci când era mic nu putea să pronunțe cuvântul până la capăt.¹

— Pe vremea aia, munca sub acoperire era mai mult hârțogăraie, a zis el. Curse de cai. Spargerii. Acum e heroină. Cocaină. Sunt o grămadă de bani la mijloc. Slavă Domnului că pe vremea mea italienilor de pe-aici nu le plăceau drogurile.

— De Joe Peck zici? Sau de Elefant? a spus Jet, încercând să-și ascundă entuziasmul.

Potts s-a încruntat și a aruncat o privire peste umăr înspre clădirea secției, ca să se asigure că nu era prin preajmă niciun cunoscut.

— Țștia doi au urechi prin secție. Nu te pune cu ei. Peck e nebun. Probabil c-o să-i vină de hac chiar oamenii lui.

1. Cuvântul este *potatoes* în engleză, de aici porecla Potts.

Cât despre Elefant... Elefantul e de modă veche, a spus el, ridicând din umeri. Transporturi, construcții, depozite — e contrabandist. Scoate marfă din port. Țigări, cauciucuri, lucruri de-astea. La droguri nu se bagă. Mai e și un grădinar pe cinste.

Jet și-a mijit ochii la Potts, căruia părea să-i fi fugit mintea în altă parte.

— E-un pic ciudat Elefantul. Te-ai aștepta să-i placă trenulețele sau vapoarele de jucărie sau ceva de genul ăsta. E ca la o expoziție de flori în curtea lui.

— Poate cultivă flori ca să ascundă plantele de marijuana, a zis Jet. Ceea ce ar fi ilegal, apropo.

Potts a tras aer printre dinți și i-a aruncat o privire iritată.

— Credeam că-ți place să faci cărți de benzi desenate.

— Îmi place, omule. Desenez tot timpul.

— Atunci întoarce-te la uniformă, iar seara fă benzi desenate. Vrei să fii primul la ceva? Uite, fii primul polițist negru suficient de deștept ca să lase deoparte tâmpeniile cu Dick Tracy și să iasă la pensie cu capul într-o bucată.

— Cine-i Dick Tracy? a întrebat Jet.

— Tu doar faci bezni desenate, nu le și citești?

Jet a ridicat din umeri. Potts a râs pe-nfundate.

— Las-o baltă. Nu fi idiot.

Jet încercase s-o lase baltă. Deschisese chiar subiectul cu locotenentul său, care însă nu l-a luat în seamă. Secția Șaptezeci și Șase, unde Jet se angajase de curând ca detectiv, era cu moralul la pământ și într-o debandadă totală. Căpitanul își petrecea majoritatea timpului la ședințe în

Manhattan. Polițiștii albi nu aveau încredere în Jet. Puținii polițiști de culoare, ghicindu-i ambiția și terorizați de gândul c-ar putea fi transferați în estul New Yorkului, considerat iadul pe pământ, îl evitau. Cei mai mulți dintre ei nu voiau să discute despre nimic altceva decât despre cum aveau ei de gând să meargă la pescuit în nordul statului la sfârșit de săptămână. Birocrația era copleșitoare: rapoarte în douăsprezece exemplare pentru un caz banal de furt. Echipa de pirotehnicieni pierdea vremea jucând cărți toată ziua. Jet nu avea încredere decât în Potts, iar Potts, la cei cincizeci și nouă de ani ai săi, aștepta pensia și era cu un picior pe ușă afară, după ce fusese retrogradat la gradul de sergent din motive pe care nu le discuta niciodată. Potts plănuia să se pensioneze în mai puțin de un an.

— O s-o las baltă după un an, a zis Jet. Atunci o să pot să spun cu mâna pe inimă că sunt un pionier.

— Bine, Custer¹. Dacă se termină rău, o sun eu pe maică-ta.

— Dă-o-ncolo, Potts, sunt bărbat în toată firea.

— Și Custer era.

*

În ziua când Sportcoat l-a împușcat pe Deems, Jet, îmbrăcat în uniforma albastră de îngrijitor a Fondului Locativ și sprijinit în mătură, stătea în piață gândindu-se cum ar fi să se angajeze la curățătoria lui văru-său și să fie primul

1. Referire la Jesse Custer, protagonistul seriei de benzi desenate *Preacher* (*Predicatorul*).

negru care să inventeze un nou călcător de cămăși cu abur, când l-a văzut pe Sportcoat ieșind împleticit din holul întunecat al Blocului 9, îmbrăcat cu haina lui ponosită și niște pantaloni jerpeliți, și îndreptându-se nesigur către mulțimea de tineri din jurul lui Clemens, care ședea lângă catarg, înconjurat de echipa sa și de clienți, la nici trei metri de unde se găsea Jet.

Jet a observat că Sportcoat zâmbea, ceea ce nu era neobișnuit. Îl mai văzuse pe țăcănitul ăsta bătrân rânjind și vorbind de unul singur. L-a urmărit pe Sportcoat cum se oprește o clipă în piața plină de lume, ia poziție de jucător la bătaie, lovește o minge imaginară de baseball, apoi se îndreaptă de spate, se întinde și pornește clătinat mai departe. Jet a râs în barbă și a dat să-și întoarcă privirea, dar chiar atunci a văzut — sau a crezut că vede — cum bătrânul scoate un pistol mare și ruginit din buzunarul stâng al hainei și îl pune în buzunarul drept.

Jet s-a uitat neajutorat în jur. Dăduse peste ceea ce Potts numea „un bucluc“. Până atunci, munca lui se desfășurase fără incidente. Cumpărase droguri de câteva ori. Făcuse niște observații în minte. Îl identificase pe unul. Se lămurise care-i treaba cu altul. Văzuse cum merg lucrurile. Înțelesese încotro se întindea pânza de păianjen, adică spre un furnizor din Bed-Stuy¹ zis „Bunch“², prin intermediul lui Earl, un executant de temut din gașca lui Bunch, care venea să distribuie marfa și să adune banii. Până aici ajunsese Jet. Auzise c-ar exista și un ucigaș, un asasin plătit pe nume Harold, care se

1. Bedford-Stuyvesant, cartier din partea de nord a Brooklynelui.

2. „Smoc“, „grămadă“ (en.).

pare că era atât de cumplit, încât toată lumea, inclusiv Deems, se temea până și să-i rostească numele. Jet spera să nu dea ochii cu el. Așa stând lucrurile, nu era prea optimist. De fiecare dată când îi dădea locotenentului raportul despre progresul făcut, omul se arăta nonșalant. „Merge bine, merge bine“ — asta era tot ce spunea. Jet știa că locotenentul vânează o promovare și era și el pe picior de plecare, la fel ca majoritatea comandanților de la Secția Șaptezeci și Șase. În afară de Potts și de alți doi detectivi mai în vârstă, care se arătau binevoitori față de el, Jet nu avea pe nimeni, niciun fel de îndrumare sau călăuzire, așa c-o lăsase mai moale și-și făcea treaba fără exces de zel, așa cum îl sfătuiseră Potts. Fără arestări. Fără descinderi. Fără comentarii. Nu faci nimic. Te uiți doar. Asta-i spusese Potts.

Dar asta... asta era altceva. Bătrânul se apropia cu un pistol. Ce-ar face Potts dacă ar fi în locul lui?

Jet s-a uitat în jur. Era plin de lume. Era aproape ora prânzului, iar gurile clevetitoare care se adunau la banca de lângă catarg în fiecare dimineață ca să-și soarbă cafeaua și să salute steagul nu se împrăștiaseră încă. Jet observase că exista un soi de armistițiu între Deems și echipa lui de traficanți, pe de o parte, și, pe de alta, veteranii complexului, care veneau acolo în fiecare dimineață ca să bârfească și să se ia în balon. Pentru un scurt răstimp, între unsprezece și jumătate și douăsprezece, cele două grupuri își împărțeau spațiul din jurul steagului. Deems acționa de pe o bancă dintr-o parte a stâlpului, iar locuitorii matinali erau adunați de cealaltă parte, bombănind despre cum se duc toate de râpă pe lume, inclusiv Deems însuși, după cum observase Jet.

— Dac-ar fi fiu-miu, i-aș da cu o bătă de baseball în cap lu' nenorocitu' ăsta, o auzise Jet odată bodogănind pe sora Veronica Gee.

— L-aș cotonogi de numa', da' de ce să-mi întrerup rugăciunile? adăugase Bum-Bum.

Iar Hot Sausage se băgase și el în seamă:

— O să-i frig io coițele într-o bună zi, când nu-s afumat.

Jet observase că Deems îi ignora, reducându-și la minimum mișcările prin piață până ce plecau veteranii și lăsând pe mai târziu ciorovăielile, fanfaronadele, înjurăturile, certurile înverșunate, ba chiar și bătăile. Înainte de prânz, piața era un loc sigur.

Până acum, s-a gândit Jet.

S-a uitat la ceas. Era 11.55. Câțiva dintre cei prezenți începeau să se ridice de pe bancă, iar bătrânul se apropia tot mai mult cu arma sa, ajunsese la vreo cincisprezece metri acum, iar mâna și-o ținea vârată în buzunarul cu pistolul. Jet a simțit cum i se uscă gura în timp ce se uită la bețivanul ăla bătrân cum înaintează clătinându-se, cam doi metri o dată, după care se oprea să dea cu o bătă imaginară de baseball, apoi se împleticea mai departe, fără grabă și vorbind întruna, părând să se certe cu cineva din capul lui:

— N-am vreme de tine, femeie... Azi chiar n-am! Oricum nu prea ești în apele tale. Ceea ce-i de bine!

Nevenindu-i să-și creadă ochilor, Jet l-a văzut apropiindu-se până la vreo douăzeci metri. Apoi nouă. Apoi șapte, continuând să vorbească de unul singur în timp ce se îndrepta spre Deems.

Ajuns la șase metri, bătrânul s-a oprit din bolboroseală, dar nu și din mers.

Jet nu s-a putut abține. Toată instruirea de care avusese parte s-a activat în clipa aceea. S-a aplecat ca să apuce pistolul de 9 milimetri cu țeavă scurtă pe care-l avea prins la gleznă, dar s-a răzgândit. Un pistol prins la gleznă l-ar fi trădat imediat. S-ar fi văzut că-i copoi de la o poștă. Așa că s-a ridicat și s-a pus în mișcare în timp ce bătrânul dădea roată mulțimii din jurul lui Deems. Încercând să pară cât mai degajat, Jet s-a dus la baza de ciment, mare și rotundă, a steagului, și-a sprijinit mătura de ea, s-a întins și a scos, prefăcut, un căscat obosit. A aruncat o privire spre banca unde stăteau obișnuiții pieței și, spre îngrijorarea lui, a observat că mai erau câțiva acolo.

Oamenii râdeau și mai schimbau o vorbă în timp ce se pregăteau să plece, fără grabă, glumind. Câțiva s-au uitat spre Deems și spre gașca lui care se aduna, soldații tineri înconjurându-și regele și ignorându-i cu nonșalanță pe bătrânii de pe banca de vizavi. Unul dintre băieți i-a întins șefului Deems o pungă de hârtie. Deems a deschis-o și a scos un sendviș imens, pe care l-a despachetat. După mirosul care ajungea la el, Jet și-a dat seama că sendvișul e cu ton. A mai aruncat o privire spre veterani.

„Haideți mai repede.“

În cele din urmă, s-a ridicat și ultima persoană. Ușurat, Jet a urmărit cum Hot Sausage ia termosul uriaș de cafea și Bum-Bum strânge paharele de unică folosință și pleacă, lăsându-le în urmă doar pe doamna Izi și pe sora Gee. Sora Gee s-a ridicat prima, cu brațele pline de fluturași, și s-a îndepărtat. Mai rămânea doar doamna Izi, o portorică voinică, cu

piele deschisă la culoare și păr negru, lucios, ale cărei răsete răsunau în urma surorii Gee, stridente ca scârțâitul de cretă pe tablă.

„Dispari odată“, s-a gândit Jet. „Hai, hai!“

Portoricana mai în vârstă s-a uitat după sora Gee cum se îndepărtează, s-a frecat la nas, s-a scărpinat sub braț, a aruncat o privire ucigătoare înspre adunătura de traficanți de droguri care făcuseră cerc de-acum în jurul lui Deems, i-a azvârlit lui Deems niște vorbe în spaniolă, probabil o înjurătură, s-a gândit Jet, și în cele din urmă s-a urnit din loc.

Între timp, bătrânul continua să se apropie. Trei metri. I-a zâmbit lui Jet când a trecut pe lângă el, duhnind a băutură, și apoi s-a strecurat printre clienții adunați în jurul lui Clemens, dispărând din câmpul vizual al lui Jet pe după umerii drogașilor agitați, care-și cereau gălăgios prima doză a zilei.

Teama lui Jet s-a transformat în panică. Ce dracu' era în capul nătângului ăștia bătrân? O să-l facă praf băieții lui Deems. Îngrozit, aștepta bubuitura armei, iar inima îi bătea nebunește.

Nimic. Cercul nu s-a urnit. Băieții stăteau adunați în jurul lui Deems, vânzându-se ca de obicei, tachinându-se și glumind.

Jet și-a apucat mătura sprijinită de catarg și, împingând-o înspre mulțimea de tineri, încerca să pară nepăsător, măturând cu nepăsare, culegând gunoaie din mers, știind că Deems, care era atent de obicei, n-o să-l ia la ochi, pentru că și el făcea parte dintre clienți. Când a ajuns să măture în apropierea grupului, s-a oprit să-și lege șiretul, punând

mătura pe jos. Din această poziție, ghemuit la pământ și la mai puțin de trei metri distanță, putea să vadă printre trupuri chiar în mijlocul cercului din jurul lui Deems și al bătrânului. Deems stătea cocoțat pe spătarul băncii și își mânca sendvișul în timp ce trăncănea cu alt tânăr, râzând amândoi. Niciunul n-a văzut când Sportcoat a ajuns în dreptul lor.

— Deems? a zis bătrânul.

Clemens a ridicat privirea. Părea surprins să-l vadă pe bețivul bătrân legănându-se în fața lui.

— Sportcoat! Prietene!

A mușcat din sendviș, din care curgeau maioneză și zeamă de roșii. Întodeauna îl încerca o oarecare jenă în prezența lui Sportcoat. Nu băutura și bravada bătrânului îl deranjau, și nici predicile severe despre droguri. Ci mai degrabă amintirile destul de recente de pe vremea când Sportcoat îi arunca mingi de antrenament pe terenul de baseball în după-amiezile calde de primăvară. Sportcoat era cel care-l învățase să se răsucescă și să trimită mingea sfărâind prin aer către baza casă de la 100 de metri distanță. Sportcoat era cel care-l învățase să arunce mingea, să-și lase greutatea pe piciorul din spate când își lua avânt, să-și întindă brațul când lansa mingea către baza casă, să apuce mingea cum se cuvine când face o aruncare cu boltă și să se sprijine pe picioare astfel încât toată greutatea și puterea să se ducă spre mingea și nu în umăr. Sportcoat făcuse din el o vedetă a baseballului. Îl invidiau toți băieții albi din echipa de la Liceul John Jay, care se minunau când îi vedeau pe căutătorii de talente ai echipelor universitare punându-și pielea la bătaie ca să se aventureze până pe terenul învechit și jegos